

Avgjørelse

Avsagt 26.03.2023

Saksnr. 20/22

Domsutvalgets medlemmer: Nini Ring
Kåre Claussen
Ingeborg Kristin Sunde

Parter: Norges Basketballforbund

mot
A

Saken gjelder krav om straff etter NIFs sanksjonsregelverk § 1-4 første ledd bokstav a, b og j, (tidligere NIFs lov § 11-4 (1) bokstav a, b og j).

Styret i Norges Basketballforbund (heretter NBBF) vedtok 6. november 2022 å inngi påtale til Domsutvalget for Norges Idrettsforbund og Olympiske og Paralympiske komite (Domsutvalget) mot A (heretter A). Påtalen av 8. desember 2022 gjelder påstand om overtredelse av NIFs lov § 11-4 (1) bokstav a, b og j, og det ble lagt ned følgende påstand:

«A dømmes iht. NIFs lov §11-7, for brudd på NIFs lov §11-4 pkt. 1 a), b) og j) og NIFs retningslinjer omhandlende seksuell trakassering og overgrep, vedtatt av idrettsstyret i september 2020.»

Vedtaket fra styremedlemmene ble oversendt Domsutvalget sammen med påtalebegjæringen den 8. desember 2022.

A, f. **.**.1994, er medlem av *** ** [idrettslag] (heretter klubben), som er en klubb tilsluttet *** idrettskrets og NIF.

Sakens bakgrunn:

Det fremgår av påtalebegjæringen at saken gjelder As sin relasjon til en mindreårig spiller (heretter utøveren), som han på tidspunktet for de påståtte forholdene var trener for.

A er fast ansatt trener ved *** (***), og har vært trener i klubben siden 2016. Han har vært utestengt fra klubben siden 6. desember 2021, som følge av sterk anbefaling fra NBBF.

Saken har tidligere vært til behandling hos Domsutvalget i forbindelse med påtale om suspensjon i 2022. Etter at Domsutvalget ikke fant grunnlag for å ilegge suspensjon, tok A selv initiativ til å gjenoppta trening med herrelaget, og har trent med laget siden.

Den 16. juli 2021 sendte utøverens foreldre en skriftlig klage per e-post til *** med krav om at A skulle avskjediges. Det ble fremsatt påstander om *«grov misbruk av sin stilling som trener og lærer, psykisk vold, press og helt uakseptabel, upassende oppførsel.»* Videre skriver foreldrene at utøver har vært *«hjemme hos trener flere ganger etter skole før treninger, etter treninger og i helgene for å se på serier, se på basketkamper og «chille» som A skriver i sine meldinger til B. Det er helt uakseptabelt at tenåringer sover hos trener og det er veldig rart at voksen mann ikke bruker tid med sine venner på samme alder.»* Og at de *«fant ingenting i meldinger at det har vært en seksuell misbruk av B, men vi er redd likevel at det har skjedd eller det er på vei til å skje.»*

Foreldrene viser til at A har avholdt private treninger med utøver, sender private meldinger, presser utøver til å lyve for foreldrene for å få mer frihet til å «chille» med utøver, bruker elever på *** til å pusse opp leiligheten sin.

Avslutningsvis skriver foreldrene at

«A er farlig for sønnen vår og for andre gutter som trener hos ham og dere kan vurdere selv om det er politisak eller ikke. A skrøyt flere ganger at han kunne psykologien til tenåringer. Han har mye kunnskap, men bruker dette til akkurat det motsatte hva en lærer skal bruke kunnskapen sin til, lyve og manipulere. Han er ute etter tenåringer som er lett å manipulere og som har tillit til trener.»

På bakgrunn av varselet ble det avholdt et møte 16. juli 2021 hvor ***s ledelse, utøver og hans foreldre var til stede. Etter dette sendte utøver en e-post til *** for å forklare sin versjon av saken. Utøver skriver at det som har «*skjedd og meldingene som har blitt sendt ikke var profesjonelt gjort av A som lærer på ****», men at hans ønsker fremover er at A fortsetter som trener.

A ble etter dette ilagt en skriftlig irettesettelse fra *** knyttet til hans trenerutøvelse og rolleforståelse. A aksepterte irettesettelsen.

Den 20. juli 2021 ble det avholdt møte mellom klubben og A, hvor A ble gjort kjent med varselet fra utøvers foreldre. Etter dette terminerte klubben kontrakten med A.

Etter at klubben terminerte kontrakten, har flere spillere og foreldre sendt henvendelser til klubben og *** om deres syn på saken. A er gjennomgående omtalt som en viktig person for spillerne og deres utvikling, samt for trivsel på skolen og i klubben. Spillere og foreldre kjenner seg ikke igjen i påstandene fra utøvers foreldre.

A ble etter dette gjeninnsatt som trener og det ble utarbeidet en ny treneravtale.

Om saksgangen internt i NBBF

NBBF ønsket å undersøke saken nærmere, og avholdt en rekke møter med blant annet styreleder i klubben, utøvers foreldre, A og C på vegne av foresatte, i perioden august/september 2021.

Gjennom samtalene kom det opp at A tidligere har fått klager på seg i forbindelse med relasjoner, kommunikasjonsformer mellom trener og spillere m.m. Det kom også tilbakemeldinger om at A er «en dyktig trener og veileder, som er opptatt av å få frem det beste hos spillerne» og at både klubb, skole, samt foreldregruppa, har full tillit til A.

Den 12. oktober 2021 besluttet NBBF å påtale A og sendte anmodning om påtale til NIFs påtalenemnd. Videre anmodet NBBF den 19. oktober 2021 Domsutvalget om at A skulle suspenderes i påvente av behandlingen av hovedsaken.

A ble senere invitert til møte med klubben og NBBF, den 30. november 2021. Basert på anklagene mot han bestemte klubben, etter anbefaling fra NBBF, å terminere hans kontrakt.

Etter dette har det igjen blitt sendt en rekke uttalelser fra trenere og foreldre, som anses i stor grad å være positive.

Om utøvers syn på saken

Utøver sendte den 12. desember 2021 et brev til NIF, hvor han skriver følgende:

«(...) Slik jeg har forstått det, så er det mine foreldre som har kommet med disse påstandene, og jeg vet absolutt ingen ting om dette. Jeg ønsker derfor å fortelle dere mitt ståsted og mine tanker om denne situasjonen.

Jeg ble bedre kjent med A som trener etter å ha blitt invitert av en venn på laget for å trene sammen. Det var en liten gruppe som de hadde kalt for «***». Den gruppa er noe jeg setter veldig stor pris på, og den la i mine øyne grunnlaget for fremgangen jeg har hatt de siste årene. Som basketballspiller, men også som person. Det var et sunt og målrettet miljø, som hjalp med styre unna drikking og festing.

Med tiden så ble mine mål for trening og basket mer og mer seriøse. Da fikk jeg også et litt nærmere forhold til A. Likevel har jeg aldri følt på noe som har vært uønsket eller noen former for «trakassering». Jeg setter fortsatt pris på det jeg har lært og tilbakemeldinger på alt fra spiller, til person.

Nå har jeg som nevnt tidligere ingen anelse om hva foreldre mine har sagt, men det har heller ikke skjedd noe seksuelt mellom soss.

På lik linje med mange andre på skolen/laget så ser jeg på A som en storebror, og det er også på den måten vi har kommunisert.

Jeg ønsker også å legge til at jeg blir 18 om under én måned, og ønsker derfor at det legges stor vekt på mine tanker og meninger. Jeg synes også at det ikke er riktig hvis noen går bak ryggen min og kommer med påstander på mine vegne, uten at jeg blir fortalt noe. Jeg vil også presisere at mine egne og mine foreldre sine meninger samsvarer ikke, uten at jeg konkret vet hva som er sagt.

Om dette ikke allerede var klart, så ønsker jeg og veldig mange andre, A tilbake som trener. Håper derfor at dette brevet klargjør en del ting, og får dere til å se på saken med et nytt synspunkt.»

Saksgangen i Domsutvalget:

I brev av 19. desember 2022 oversendte Domsutvalget begjæring om påtale til A med tilsvarsfrist den 13. januar 2023. Domsutvalget mottok prosesskriv fra advokat Espen Auberg med begjæring om forsvareroppnevning samt fristutsettelse av tilsvarsfrist.

Domsutvalget avsa den 10. januar avgjørelse om forsvareroppnevning, hvor advokat Auberg ble oppnevnt som A sin forsvarer. Tilsvarsfristen ble utsatt til den 27. januar 2023. Advokat Auberg innga tilsvaret på vegne av A den 26. januar 2023. Tilsvaret ble oversendt NBBF for orientering, og det ble informert om at saken var klar til behandling hos Domsutvalget.

Partenes anførsler:

NBBF har lagt ned påstand om at A dømmes for overtredelse av NIFs lov § 11-4 (1) bokstav a, b og j.

NBBF anfører at A ved en rekke anledninger har brutt NIFs retningslinjer i forbindelse med seksuell trakassering og overgrep, jf. retningslinjenes punkt 6, 7 og 8. Som grunnlag for dette viser NBBF til følgende:

- *«Innlede en nær relasjon til en mindreårig spiller.*
- *Ha hyppige hjemmebesøk med den aktuelle spilleren, som også innebar overnattingsbesøk uten foreldrenes samtykke eller viten.*
- *Instruert den aktuelle spilleren til hvilke dekkhistorier som skulle gis til foreldrene, for å unngå at de fikk kunnskap om de aktuelle besøkene.*
- *Blandet seg inn i forholdet mellom den aktuelle spilleren og dennes foreldre.*
- *Brutt klubbens pålegg om ikke å tilnærme seg spillerne alene.*
- *I senere tid, uten en trenerrolle i klubben, være aktiv på tribunen med å coache spillere han tidligere trente i klubben.»*

A v/advokat Auberg anfører at de alvorlige anklagene i stor grad bygger på det ene foreldreparets fremstilling av saken. NBBF har ikke kommet opp med nye bevis som gir grunnlag for å komme til et annet resultat enn det påtalenemnden gjorde i sin avgjørelse. Det anføres at A gjennom hele prosessen har tatt sterk avstand fra de alvorlige anklagene om seksuell trakassering og seksuelle overgrep.

Det bemerkes at det er NBBF som har beviskravet for at A har opptrådt på en måte som er straffbart. Det anføres at beviskravet ikke er oppfylt i denne saken. Det vises til at saken står bevismessig likt som den gjorde når domsutvalget tok stilling til suspensjon.

Det anføres at påtalebegjæringen er mangelfull og svært vanskelig å forsvare seg mot. Det er ikke redegjort for grunnlaget for påtalen - kun henvist til bestemmelser og vedlegg.

Det anføres at det ikke er bevist utover enhver rimelig tvil at A har brutt NIFs regler eller vedtak. At A

«har blitt et offer foreldrenes og NBBFs forfølgelse av saken, og for de grove anklagene som i det vesentlige er fundert på foreldrenes fremstilling av saken. Det har vært en pågående konflikt mellom spilleren og hans foreldre, hvilket påtalte synes å bebreides for uten at det er noe hold i dette. Spilleren, som er myndig, har selv ikke opplevd seg som trakassert, hvilket må tillegges avgjørende vekt i saken. A har vært en støttespiller for spilleren, men har aldri hatt noe som er i nærheten av å være en seksuell relasjon til spilleren.»

Ingen av forholdene omtalt i påtalen eller dens vedlegg kvalifiserer som «uredelig eller uhøvisk». Det er heller ikke fremlagt bevis som dokumenterer at påtalte utover enhver rimelig tvil har opptrådt på en slik måte. A sin opptreden kan ikke på noen måte karakteriseres som grovere illojal opptreden, og den er langt fra å kvalifisere til en slik klanderverdig opptreden som kreves etter denne bestemmelsen.»

Avslutningsvis anføres det at en domfellelse *«vil få store negative konsekvenser for spillerne i klubben og for treneres vern mot grunnløse og alvorlige anklager. En trener må ha et sikkert*

vern mot alvorlige anklager som fremsettes fra foreldre eller andre. Det må forventes at de rettssikkerhetsprinsipper som idrettens straffesystem bygger på, ivaretas gjennom organisasjonens selvdømmeordning.»

Det legges samtidig ned påstand om at NBBF dømmes til å betale A sine sakskostnader. Dette begrunnes med at påtalen verken inneholdt en ordentlig faktisk eller rettslig redegjørelse for de påberopte forhold, hvilket har gjort det nødvendig å utarbeide et grundig tilsvar som sørger for at saken er tilstrekkelig opplyst. En omfattende påtale har gjort et grundig og omfattende tilsvar nødvendig.

På vegne av A nedlegges slik påstand:

1. A frifinnes.
2. NBBF dømmes til å betale A' sakskostnader

Domsutvalget bemerker:

Skyldspørsmålet

Ved Idrettsstyrets vedtak 19. januar 2023 i møte nr. 19 (2021-2023), sak 189, som fulgte opp vedtak 11.2 fra det ekstraordinære idrettstinget 2021, ble samtlige bestemmelser om alminnelige disiplinærforføyninger, sanksjoner etter særforbunds regelverk og straffebestemmelser som frem til da utgjorde NIFs lov kapittel 11, flyttet til et særskilt sanksjonsregelverk som er hjemlet i ny NIFs lov § 11-1. Endringen trådte i kraft 1. februar 2023. Det ble ikke gjort endringer i det materielle eller prosessuelle innholdet i de aktuelle bestemmelsene. Når domsutvalget viser til bestemmelser i sanksjonsregelverket, er det altså snakk om de samme bestemmelsene som før endringen stod i NIFs lov kapittel 11. Samtlige bestemmelser har fått ny nummerering ved at paragraftall som i NIFs lov kapittel 11 startet med 11, i sanksjonsregelverket starter med 1.

A er medlem av *** *** *** [idrettslag], som er en klubb tilsluttet *** idrettskrets og NIF, og han omfattes dermed av de som kan straffes etter straffebestemmelsene i NIF, jf. NIFs sanksjonsregelverk § 1-3 første ledd bokstav a.

Domsutvalget finner sakens faktiske side tilfredsstillende opplyst ved de saksdokumentene som foreligger. Muntlig forhandling er ikke nødvendig, og er heller ikke krevd av noen av partene.

NIFs lov som gjelder straffebelagte handlinger, har følgende ordlyd:

§ 11-4. Straffebelagte handlinger/unnlatelser

(1) Straff etter disse bestemmelser kan ilegges, dersom person eller organisasjonsledd:

- a) bryter NIFs eller NIFs organisasjonsledds regler eller vedtak,
- b) utøver rettsstridig vold, begår seksuelle overgrep eller seksuell trakassering, eller opptrer uredelig eller uhøvisk,
- c) bryter de særlige bestemmelsene om manipulering av idrettskonkurranser i § 1-20-3,
- d) begår økonomiske misligheter, betaler, lar betale, tar imot eller inngår avtale om å ta imot godtgjørelse som er i strid med idrettens bestemmelser,
- e) gir uriktige eller villedende opplysninger eller forklaringer,

- f) arrangerer eller deltar i arrangement eller organisert trening med utelukket eller ekskludert idrettslag eller medlem av idrettslag tilsluttet NIF,
- g) ikke håndhever eller respekterer straff eller suspensjon gitt i medhold av disse straffebestemmelsene eller antidopingregelverket gitt i medhold av NIFs lov kapittel 12,
- h) nyter alkohol/rusmidler på bane/anlegg eller garderobe for spillere, ledere eller lag, eller serverer alkohol ved arrangementer i regi av NIF eller underordnede ledd der personer under 18 år deltar,
- i) fremsetter diskriminerende eller hatefull ytring, bærer eller viser tekst eller symbol som er egnet til å true, forhåne, fremme hat, forfølgelse eller ringeakt overfor noen på grunnlag av hudfarge, nasjonal eller etnisk opprinnelse, religion, livssyn, seksuelle orientering, kjønn, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk eller funksjonsnedsettelse,
- j) på annen måte opptre slik at det klart kan skade idrettsarbeidet eller idrettens anseelse.

Det er handlingene beskrevet i bokstavene a, b og j som NBBF mener at A har gjort seg skyldig i.

Det at A skal ha brutt NIFs vedtak eller regler, relaterer seg til anførselen om at han skal ha brutt klubbens pålegg om ikke å tilnærme seg spilleren alene. Det følger av retningslinjer som gjelder i hele norsk idrett at en trener skal unngå alle former for verbal intimitet som kan oppleves som seksuelt ladet. En trener skal videre unngå kontakt med utøvere i private rom uten at det er flere til stede eller det er avtalt med foresatte eller idrettsledelsen. Slike retningslinjer er nødvendige for å unngå forløp til trakassering og seksuelle overgrep, og for at foreldre og andre skal ha tillit til treneren.

Domsutvalget er av den oppfatning at A ved sin adferd har brutt ovennevnte retningslinjer. Det å la en ungdom overnatte på sitt gjesterom samt utvikle en slik "tett" relasjon med en utøver, er ikke i samsvar med idrettens regelverk og slik opptreden er heller ikke i tråd med klubbens trenerkontrakt. Domsutvalget er videre meget kritisk til flere av As handlinger, og viser særlig til film 08, vedlegg 2, som ligger i saken.

Domsutvalget mener imidlertid at disse handlingene ikke er av en slik art at de kan straffesanksjoneres, all den tid det ikke har skjedd noe "uhøvisk", noe Domsutvalget kommer til nedenfor.

Når det gjelder anførselen om at A har opptrådt "uhøvisk", vises det til at kriteriet språklig sett er upresist. I Kjenner m.fl., Idrett og juss, 4. utgave (2012), kap. 7, pkt. 3.4.2.2 fremgår at begrepet først og fremst må forstås slik at "en person eller et organisasjonsledd ikke opptrer med de manerer man forventer av vedkommende i en idrettslig sammenheng". Likeledes fremgår det av Idrettsstyrets forarbeider til endringene av lovbestemmelsen på Idrettstinget i 2015 "at begrepet "uhøvisk" omfatter en rekke ulikeartede handlinger som innebærer et avvik fra den oppførsel som må kunne forventes av personer tilknyttet norsk idrett." Det ligger således en type etiske føringer i begrepet. Dersom A har opptrådt uhøvisk, kan en slik opptreden skade idrettens anseelse slik at straffebudene må ses i sammenheng.

Domsutvalget forstår det slik at anførselen om uhøvisk adferd må knytte seg til anførselen om A har innledet en nær relasjon med en mindreårig spiller og hatt hyppige hjemmebesøk, inkludert overnattingsbesøk. Domsutvalget inntar følgende fra den aktuelle utøvers foreldres

brev: *“Utøver har vært hjemme hos trener flere ganger etter skole før treninger, etter treninger og i helgene for å se på serier, se på basketkamper og «chille» som A skriver i sine meldinger til B. Det er helt uakseptabelt at tenåringer sover hos trener og det er veldig rart at voksen mann ikke bruker tid med sine venner på samme alder.»*

Som tidligere redegjort for, er den nære relasjonen, og den kommunikasjonen som her har vært mellom utøver og A, noe som etter Domsutvalgets syn ikke hører hjemme i et trener-utøverforhold. A har også selv innsett og beklaget dette i møte med klubben den 15. juli 2021.

Domsutvalget vil imidlertid fremheve at det er NBBF som har beviskravet for at A har opptrådt på en måte som er straffbart, og domsutvalget mener at beviskravet ikke er oppfylt i denne saken. Praksis fra NIFs domsorganer viser at terskelen for å konstatere “uhøvisk” opptreden ligger relativt høyt. Domsutvalget vil bemerke at saken i hovedsak bevismessig står likt som den gjorde da Domsutvalget tok stilling til suspensjon. Det som er fremkommet i ettertid, er at det foreligger opplysninger om at A tidligere har fått klager på seg i forbindelse med relasjoner, kommunikasjonsformer mellom trener og spillere m.m. Disse klagene fremstår imidlertid som vage og danner ikke grunnlag for noen reaksjon mot trener.

Domsutvalget er enig med A sin forsvarer i at anklagene i hovedsak bygger på det ene foreldrepårets fremstilling av saken. Utøver har selv formidlet sitt syn på hvordan han oppfatter saken, og han tar avstand fra de alvorlige anklagene mot A. Domsutvalget vil også trekke frem at det følger av foreldrenes uttalelser at de *«fant ingenting i meldinger at det har vært en seksuell misbruk av B, men vi er redd likevel at det har skjedd eller det er på vei til å skje.»* Det må etter Domsutvalgets syn legges betydelig vekt på at utøveren selv ikke har opplevd A på en måte som kan nærme seg en opptreden som kan beskrives som “uhøvisk”. Domsutvalget vil imidlertid fremheve at det kan være ulike grunner til at utøver tar A i forsvar, herunder eventuelle lojalitetshensyn til treneren og belastningen det er å stå i en slik situasjon. Domsutvalget har også ovenfor fremhevet at det er sider ved kommunikasjonen mellom trener og utøver som ikke hører hjemme i en trener-utøverrelasjon, og særlig gjelder dette i en sak som dette hvor utøver er mindreårig. Bevisene i saken taler imidlertid ikke for en annen rettslig vurdering. Det vektlegges i denne sammenheng at spillergruppen, og deres foreldre, foruten utøvers foreldre, i det alt vesentlige har gitt sin støtte til A og fremholdt at det ikke er noe ved A sin opptreden som kan forbindes med «skade av idrettsarbeidet eller idrettens anseelse». Det er også tilbakemeldinger på at A er «en dyktig trener og veileder, som er opptatt av å få frem det beste hos spillerne» og at både klubb, skole, samt foreldregruppen, har full tillit til A.

Domsutvalgets syn er at det ikke er tilstrekkelig bevist at A har brutt NIFs regler eller vedtak i en slik grad at dette kan straffesanksjoneres.

Etter dette skal A frifinnes.

I forhold til kravet om sakskostnader utstår dette spørsmålet til en egen avgjørelse fra domsutvalget.

Slutning

A frifinnes.

Kåre Claussen

Nini Ring

Ingeborg Kristin Sunde

DOMSUTVALGET | NORGES IDRETTSFORBUND OG OLYMPISKE OG PARALYMPISKE KOMITÉ

adresse Sognsveien 73, 0855 Oslo | **postadresse** Pb. 5000, 0840 Oslo | **tlf** +47 21 02 90 00 | **www**.idrettsforbundet.no | **e-post** domsutvalget@idrettsforbundet.no